

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 77.

Tiende Session.

24de Møde.

Fredagen den 6te November.

(Fortsat.)

J. N. Hansen (fortsat): Den ærede Ordfører meente ogsaa, at man ved Vedtagelsen af disse Forslag vilde gjøre det saa meget mere nødvendigt at beholde Bevillingsvæsenet, men, dersom man skulde beholde dette, troer jeg ikke, at der vilde være opnaaet Synderligt ved at vedtage en Prøve. Dersom vedkommende Minister, efter indhentet Erklæring fra en Provindsøvrighed, kunde give Bevilling til, at den og den skulde kunne drive et Haandværk uden at aflægge en saadan Prøve, saa seer jeg nok, at i de fleste Tilfælde vil Indenrigsministeren, naar han er fundet om trent som den nuværende, give den ansøgte Bevilling, men det er netop min Mening, at en saadan ikke bør gives. Den ærede Ordfører kom derefter igjen til at tale om de af mig foreslaaede Prøver, som han i en vis Henseende skænkede sin Anerkjendelse, men som han antog ei længere forelaae; Afstemningen vil oplyse om, at Forslaget foreligger. Forøvrigt skal jeg ikke opholde mig ved de betydelige Summer, som han vilde lægge Beslag paa for disse Prøvers Skyld, og jeg veed virkelig ikke, om Prøvehuset i hver Kjøbstad skulde koste 30,000 Rd. Man maa, dersom man holder paa Prøver for Haandværkere, ogsaa fastsætte Prøver for de Handlende — siger den ærede Ordfører — de Herrer, som finde det ønskeligt og nødvendigt, maatte jo have stillet Undringsforslag dertil. Vi, som have foreslaaet Prøver for Haandværket, finde ikke, at der er

nogen saadan Forbindelse mellem Haandværksdrift og Handel; at fordi der er Prøve paa Haandværket, skal der ogsaa være Prøve for Handelen; og derfor have vi ikke stillet noget Forslag i den Retning — dog ogsaa dette Punkt skal jeg forlade, da det ligger udenfor Diskussionen.

Jeg skal ikke opholde mig ved en stor Deel af, hvad den ærede sidste Taler (Kimestad) yttrede, men jeg skal dog gennemgaae nogle Punkter. Han talte om, at vi kunde regne Dvergangstiden fra det Nærværende til det Nye ikke fra 1847, men fra 1840; jeg seer ingen Grund, hvorfor han ikke skulde regne den fra Syttenhundrede og nogle Halvfems, eller maaskee en endnu tidligere Udtalelse i denne Retning, og hvorfor da blive staaende ved 1840? Man kunde ligesaagodt regne Dvergangstilstanden lige fra den Tid, hvor man saa allerførst af begyndte at ordne Næringsforhold. Han talte dernæst en heel Deel om den Lettsindighed, som man var bange for, at Haandværkere kunne vise ved at nedsette sig i Kjøbstæderne, og meente, at den Frygt, man i saa Henseende nærede, var ugrundet; men jeg har aldeles ikke talt om en saadan Frygt. Den ærede Rigsdagsmand yttrede ogsaa, at man jo paa Landet vilde sende Haandværkere, som ikke havde aflagt Prøve; nei, man vil ikke „sende“ Noget nogetsteds hen, men man vil lade de Paagældende vælge, om de under de og de Betingelser ville etablere sig i Kjøbstæderne eller paa Landet, og desuden veed den ærede Rigsdagsmand dog saameget, at i Dvergangstiden til 1862 har man alene tilladt Haandværkere fra Kjøbstæderne at nedsette sig paa Landet, og de have jo dog af